Wychodzi raz w tygodniu. Porto opłacone ryczałtem.

Rok XII. Kraków, dnia 25 kwietnia 1929 Nr. 17.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:

Abonament kwartalny .	4 Zł
„ półroczny . . .	8 Zł
„ roczny	16 Zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wieczór
Rękopisów Redakcja nie zwraca

Redakcja i Administracja **Kraków, Grodzka 43**
Telefon Nr. 3267

Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce .	**40 groszy**
Wiersz milim. 1 szp. na I. str. okładki	**60 groszy**
Wiersz milim. 1 szp. w tekście . . .	**60 groszy**

Cała strona okładki **Zł 200,** Pół strony **Zł 100,** Ćwierć strony **Zł 50,** Ósma strony **Zł 25**

Cała strona w tekście **Zł 300,** Pół strony **Zł 150,** Ćwierć strony **Zł 75,** Jedna ósma strony **Zł 37·50**

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Rok XII. Kraków, dnia 25 kwietnia 1929 Nr. 17.

TREŚĆ NUMERU:

Od Wydawnictwa!

W następnym numerze „Przeglądu Kupieckiego", — który ukaże się dnia **10 maja** b. r., ogłosimy wskazówki dla rekurujących od wymiaru podatku przemysłowego.

Co nam przynosi reforma taryf towarowych?

Przed trzema laty zainicjowana przez Ministerstwo Komunikacji reforma taryf kolejowych wejdzie obecnie pod obrady Komitetu Taryfowego przy Państwowej Radzie Kolejowej i to w dniach 25, 26 i 27 kwietnia br. Autor tej reformy jest przewodniczącym Komitetu Taryfowego i jest wcale prawdopodobnem, że przedłożona taryfa będzie bez znaczniejszych zmian przyjętą.

Państwowa Rada Kolejowa już w maju zaakceptuje elaborat Komitetu Taryfowego, a w 14 dniach po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw, taryfa ta będzie obowiązywać, najdalej zaś 1 lipca br.

Zasadą główną, którą kierowali się autorzy było uzyskanie z podwyżki taryf przewozowych dochodu rocznego o 160 miljonów wyższego jak dotychczas. Koszta trzechletnich studjów obciążyły budżet Ministerstwa Komunikacji kwotą 700.000 złotych. Nowa taryfa przynosi przeciętnie zwiększone obciążenie kosztów przewozu towarów o 2 procent i wejdzie w życie w chwili ciężkiego przesilenia gospodarczego.

Skoro od trzech lat było postanowionem, że przewozy kolejowe muszą dostarczyć Ministerstwu Kmunikacji 160 miljonów złotych rocznie więcej, byłoby dalece chwalebniejszem i celowszem podczas konjunktury podnieść taryfy ryczałtowo o 20—30 procent i w miarę konieczności zastosować ulgi dla poszczególnych pozycyj dotychczasowej taryfy. Nie uczyniono tego jed-

nak. Obecnie przy przesileniu, podrożenie przewozów odbije się w niejednym wypadku wyjątkowo niekorzystnie tak na produkcji jak i konsumcji lub wywozie.

Stwierdzić wypada, że nowo zredagowane postanowienia ogólne I. części B. są jaśniejsze aniżeli dotychczas, atoli nie zniesiono żadnem postanowieniem konsekwencji czynności kontrolerów dochodów kolei. Ci bowiem zainteresowani są w 30-procentowej premji z dochodów, jaką Ministerstwo Kolei ściąga przez dodatkowe obciążenia przewozów.

Każda usterka, czy jest rzeczową czy też nie, jest zaskarżalną i zastępywaną przez Prokuratorję Państwa. Wysyłający towar zwykle nie zdaje sobie sprawy jak dan ytowar powinien na liście przewozowym być wyszczególnionym, a najmniejsze uchybienie powoduje dodatkowe dopłaty, co odczuwaja na skórze swej ci, którzy nie przestrzegaja dokładnych wypełnień listów przewozowych. Usterkowanie zatem nadal będzie niepokoić odbiorców przesyłek.

Studia 3-letnie miały dać obraz własnych kosztów przewozu. Zagranicą ekonomiści dotychczas nie potrafili dokładnie obliczyć własnych kosztów przewozowych, za dużo bowiem współczynników składa się na to. U nas doszło się do tego, że przewóz od tonny i kilometra wynosi 2 grosze i to było miarodajnem dla ułożenia taryfy.

Pozostawiamy zupełnie na uboczu kwestję, czy u nas koszta eksploatacji są za wysokie, czy gospodarka jest zła, czy mamy za duży aparat urzędniczy. Wada w niestosunkowo małej dochodowości kolejnictwa leży bowiem gdzieindziej.

Taryfy przewozowe muszą wobec wszystkich być jednakowo stosowane, atoli u nas od lat mamy wyłom, gdyż wywozimy rok rocznie (w roku 1927 — 11 miljonów tonn, w roku 1928 — 13 miljonów tonn) węgiel po taryfie przynajmniej o 40 procent niżej kosztów własnych. Ten prezent dla gwarectw opłacać musza ci, którzy korzystają z przewozów kolejowych, a frazesem jest, jeżeli się powiada, że czyni się to dla całej ludności.

Z usług kolei korzysta maksymalnie tylko 2 miljony obywateli i ci ponoszą te olbrzymie straty, które kolej nasza rok rocznie na rzecz gwarectw węglowych zmuszona jest ponosić pod patriotycznem hasłem, że wywóz węgla koniecznym jest dla ratowania waluty i zatrudnienia górników. Baronowie węglowi nie darmo zaangażowali wszystkich wyranżowanych ministrów na dyrektorów kopalń.

Obecna taryfa stała od pierwszego dnia obrad pod przemożnem hasłem, że taryfy przewozowe dla eksportowanego węgla nie mogą w żadnym wypadku ulec jakiejkolwiek zwyżce.

Przewóz węgli eksportowanych na linji Katowice—Gdańsk—Nowy port lub Gdynia kosztuje kolej przynajmniej 12 złotych za tonnę, jeżeli przyjmiemy, że przewóz tonny za kilometr kosztuje 2 grosze, a tych kilometrów mamy do Gdańska przeszło 600.

Faktycznie jednak policza kolej za przewóz węgli eksportowych na tej linji tylko 7.50 zł.

Taryfy wywozu dla drzewa muszą być podwyższone bez względu na konsekwencje, aby tylko utrzymać wywóz węgli. Tak postanowiono.

Dotychczasowa taryfa obejmowała 130 głównych pozycyj; wraz z podpozycjami było dotychczas maksymalnie 500 pozycyj. Nowa taryfa obejmuje aż 1864 pozycyj.

Skoro taryfa jest tak rozdrobnioną, to przesyłki całowagonowe będą taryfowane wedle najwyższej klasy, o ile tylko najdrobniejsza nawet ilość towaru, którą należy klasyfikować wedle najwyższej taryfy, będzie do takiego wagonu doładowaną. W towarach gotowych zawsze jakaś znajdzie się pozycja zaklasyfikowana do I. klasy.

Zapomniano, zdaje się, że taryfę należy ułożyć wedle wskazówek życia praktycznego, a nie wedle teorji.

Mieliśmy co do układu taryfę rosyjską. Obecnie zreformowana taryfa opiera się na tej samej klasyfikacji.

Kilka pozycyj nowego projektu, i jakiej one ulec mają zwyżce na przewozie w kraju:

	do 150 klm.	do 300 klm.	do 700 klm.
zboże	16%	20%	23%
mąka	12%	6%	16%
ziemniaki	23%	24%	13%
kapusta	30%	26%	24%
wiklina obręcze	56%	63%	52%
śledzie	53%	46%	38%
(śledzie przywożone z zagranicy) **przywóz ma taryfę wyjątkową**			
jaja	29%	23%	22%
tłuszcze zwierzęce	26%	17%	14%
spirytus skażony	31%	31%	27%
piwo	37%	28%	25%
zużle tomasa	40%	44%	32%
celuloza	34%	27%	12%
tektura surowa	32%	30%	21%
tektura dachowa, nie przysypana piaskiem	119%	200%	315%
tektura dachowa posypana	19%	10%	3%
papier w rolach	32%	32%	27%

Materjały budowlane są w taryfie nie bardzo obciążone. — Cement dla wywozu nie uległ zwyżce w taryfie, nawozy są odpowiednio uwzględnione. Dla nafty kartel wywalczył taryfę, celem zniszczenia rafineryj, które nie należą do kartelu. Przemysł hutniczy nie będzie się uskarżał na projektowane taryfy. — Węgiel w przewozach wewnątrz kraju wykazuje taryfę zwyżkową i tak dla ładunków:

Szczakowa—Kraków drożeje przewóz o	34%
Katowice—Łaszów drożeje przewóz o	38%
stacje poza Katowice do Płaszowa o	31%
miał do 15 m/m niepłukany, a płukany do 10 m/m ulegnie w nowej taryfie zniżce o	15%
koks za przewóz 100 klm. ulegnie podwyżce o	47%
koks za przewóz 300 klm. ulegnie podwyżce o	27%

Drewno w taryfie potraktowano po macoszemu, z wyjątkiem drewna nieobrobionego, wysyłanego do przetarcia, do kopalń, do fabryk celulozy, do fabryk zapałek, do fabryk dykt i fornierów, taryfy dla tych wysyłek uległy nie bardzo znacznej podwyżce (zaledwie o kilka procent).

Materjały tarte, do wywozu przez Gdynię i Gdańsk, nie uległy żadnej zwyżce. — Wewnątrz kraju przewozy materjału nieobrobionego i obrobionego podwyższają się o kilkanaście procent.

Wywóz zaś desek suchą granicą do 700 klm. podwyższa się o 10—45%, wywóz fryzów i t. p. od 46%—70%, wywóz słupów telegraficznych o 20%. — Wewnątrz kraju przewóz słupów telegraficznych podwyższa się o 45% i wyżej.

Dwie ważne ulgi przewiduje projekt:

1) 160 pozycyj taryfy uzyskuje na rok pierwszy **zniżki**, które nie wiele będą wyższe od dzisiejszej taryfy (do 20%). Po roku mają być podwyższane.

2) 160 pozycyj taryfy na przewozy do **100 klm.** wogóle nie będą podwyższane, a to celem przeciwstawienia się coraz zwiększającej się dla przewozów kolejowych konkurencji ciężarowych samochodów.

Dla wywozu w wielu wypadkach taryfy dotychczasowe są utrzymane.

Wywóz węgla via Gdańsk lub Gdynia miałby płacić za tonę 9'20 zł.. zamiast dotychczasowych 7'50 zł., — atoli toczą się walki zakulisowe i nie ujawniono, w jakim kierunku pójdzie uchwała w Komitecie Opinjodawczym.

Utrącono cały eksport materjałów tartych, przez podwyżkę taryf. W nowej taryfie na mąkę utrącono znowu młyny małopolskie, dla utrzymania w dobrych nastrojach młynarzy z Poznańskiego, którzy wywalczyli na Rządzie pomajowym w roku 1926 specjalne ulgi przewozowe dla mąki z Poznańskiego. — Cała praca około taryfy stała pod hasłem, że jej wprowadzenie zezwoli na podwyżkę płac i pensyj. Życie gospodarcze załamuje się wskutek kryzysu, wiele nieprzemyślanych pozycyj zniszczy dużo możliwości przewozu produkcji i transakcji, co możemy już z tych pobieżnie tu naszkicowanych zmian w taryfie wywnioskować.

Zrobiono coś, co nie jest żywotnem, co wywoła drożyznę i zastój tylko na to, by pokryć deficyt w lotnictwie i eksportowych taryfach węgli, które ponosi Ministerstwo komunikacji.

Czego kupiectwo spodziewa się po nowem Kierownictwie Ministerstwa Skarbu.

Narzekają ludzie — często bezkrytycznie — na „rządy pułkownikowskie". — Okazuje się jednak, że dyscyplina wojskowa czasami **służy** dobru społecznemu, jeżeli na odpowiedzialnem stanowisku rządowem, normalnie przeznaczonem dla „cywila", stoi **wybitny wojskowy**.

Pamiętamy liczne **trafne** i **celowe** zarządzenia p. Min. Spraw Wewnętrznych Składkowskiego i na każdem wprost polu jego resortu obserwujemy zbawienne skutki **osobistej interwencji, osobistego nadzoru i osobistego przypilnowania wydanych zarządzeń.** — Taka piecza nad **przestrzeganiem wydanych przepisów** okazuje się conajmniej tak ważną, jak sama inicjatywa, samo zarządzenie.

Dziś stanął na czele Ministerstwa Skarbu **pułkownik** Matuszewski. — Już pierwsze jego kroki wskazują na to, iż zamierza on pójść śladami swego znakomitego kolegi Składkowskiego.

Pierwsze bowiem pociągnięcia pozwalają się domyślać, że p. kierownik Ministerstwa Skarbu nie zadowolni się jedynie **samem stwierdzeniem** niesłuszności i wadliwości systemu podatkowego i wymiarowego, lecz **wysnuwa z tego męską konsekwencję**, t. j. usunięcie tego stanu **środkami radykalnymi i najrychlej do celu prowadzącymi.**

Ministerstwo Skarbu zasypywane jest memorjałami organizacyj gospodarczych, wykazującymi niesłychane rozwydrzenie fiskalne organów wymiarowych, zwłaszcza na prowincji. —Okazuje się, że opinja czynnika obywatelskiego, zasiadającego w Komisjach Szacunkowych, bywała ogólnie **ignorowana** i redukowała się jedynie do **biernego udziału** przy wymiarach podatkowych, gdzie **wszechwładnie panował** przewodniczący, uzbrojony w swoje osławione i niedostępne dla nikogo „reponenda".

Pan Minister powiedział: **„Dość tych narzekań**, musimy sprawę zbadać!" — zwołał referentów ministerjalnych i wydał polecenie **wyjazdu inspektorów na prowincję**, celem stwierdzenia **na miejscu** podstaw dokonanych wymiarów podatkowych! — Oto jest pierwszy krok zdecydowany!

Spodziewamy się, iż ci inspektorzy **nie ograniczą się** jedynie do wysłuchania przedstawicieli **władz skarbowych**, lecz dadzą głos także i alterae parti, t. j. przedstawicielom podatników w osobach **reprezentantów organizacyj gospodarczych.**

Jesteśmy pewni, że konferencja taka przyczyni się w wysokim stopniu **nie tylko** do uchylenia niesłychanych krzywd podatników, ale w jeszcze wyższym stopniu spowoduje **spotęgowanie zaufania społeczeństwa do sfer rządzących**, że przez nawiązanie **osobistego** kontaktu przedstawiciela rządu ze społeczeństwem **wzmocnionem będzie** w tem ostatniem **poczucie ochrony prawnej i bezpieczeństwa prawnego.**

A zaufanie jest czynnikiem **conajmniej tak doniosłym**, jak kwota podatku, wyciśnięta **ponad** preliminowaną sumę budżetową. — Obywatel, który będzie mógł zetknąć się z przedstawicielem rządu, znanym dotychczas jedynie ze słuchu, **nabędzie do tego rządu wielkiego zaufania i odpadnie** niewiara w ochronę czynnika rządowego, objawiająca się dotychczas w przysłowiu ludowem: „Egzekutor blisko, a rząd daleko".

Z uczuciem ulgi dowiadują się zgnębione sfery podatników, że nowy Kierownik Ministerstwa Skarbu również w innych dziedzinach zamierza wprowadzić ułatwienia, a więc **przesunąć termin płatności** podatku dochodowego, obrotowego i zaliczek na ten podatek, że zamierza **ujednostajnić** i na liberalnych podstawach oprzeć na przyszłość **akt wymiarowy** i — co nie mniej ważne, — zamierza wyjąć kilka cegieł z chińskiego **muru paszportowego**, aby — choćby częściowo — usunąć dotychczasowe ograniczenie osobiste obywatela — Projekt rządowy wprawdzie nie idzie zupełnie po linji postulatów kupiectwa, jednak **każde posunięcie liberalniejsze**, zmierzające do załagodzenia dotychczasowych ciężkich pod względem materjalnym i formalnym przepisów paszportowych, **powitać należy z największem uznaniem**, tem bardziej, iż towarzyszy mu nadzieja **dalszego** w tym kierunku kroku.

Czego jeszcze spodziewają się sfery gospodarcze po nowem kierownictwie Min. Skarbu?

O przestrzeganie ulgowych zarządzeń ministerjalnych.

Przedewszystkiem dopilnowania, aby **ulgowe zarządzenia** ministerjalne bywały z taką samą dokładnością, precyzją i ścisłością **przestrzegane przez podwładne organa**, z jakiemi stosują do podatników zarządzenia **egzekucyjne**. — Znaczy to, że **nie wolno** bezkarnie władzom skarbowym **pomijać** wydanych zarządzeń ministerjalnych, a tem samem poddawać ich ośmieszeniu, bo takie postępowanie powoduje **poderwanie zaufania społeczeństwa** do zarządzeń władz centralnych, bo obywatel nauczony doświadczeniem, porusza tylko niedowierzająco ramionami na widok nowych przepisów ulgowych, znowu przywodzących mu na myśl owo przysłowie zrezygnowanych ludzi: „Naczelnik urzędu blisko, a pan minister daleko". Tak być nie może i tak być nie powinno.

W sprawie nieuzasadnionych podwyżek wymiarowych.

W szczególności odnosi się to do okólnika Min. Skarbu z 25 lutego 1929, L. D. V. 1546/4, mocą którego Ministerstwo wydało zarządzenie, by **w wypadku** udowodnionego **podwyższenia** obrotu w stosunku do roku ubiegłego, **władze skarbowe** I. Instancji względnie naczelnicy urzędów skarbowych **ściśle i rzeczowo umotywowali to podwyższenie**, przyczem uzasadnienie takie opierać się winno na danych, pochodzących z ksiąg handlowych, kolei, ceł, banków, ewentualnie na rzeczowej, **nie zaś ogólnikowej** ekspertyzie".

Okólnik taki się ukazał, polecenie takie na czas przyszło, lecz — stwierdzamy to z całą stanowczością, — iż ani razu **nie bywało respektowane.** — Przynajmniej w Krakowie nie znamy ani jednego takiego wypadku, aby przewodniczący Komisji Szacunkowej zadał sobie trudu umotywowania częstokroć **o kilkaset procent** podwyższonego wymiaru w stosunku do roku ubiegłego.

Jakąż więc możność obrony przed ogólnikowym, bezpodstawnym wymiarem ma podatnik?

Przypuszczamy, że będziemy mieli jeszcze sposobność omówienia **skutków** nieprzestrzegania przez pewien Urząd Skarbowy art. 72 ustawy o podatku przemysłowym. — Wbrew bowiem wyraźnemu brzmieniu tego przepisu, iż „z obrad i uchwał Komisji **spisuje się protokoły**, które podpisują przewodniczący i **przynajmniej 3-ech** obecnych na posiedzeniu członków lub ich zastępców", postanowienie to **stosowanem nie bywało zasadniczo** w jednem z krakowskich Urzędów Skarbowych.

O „amnestję podatkową".

Przypominamy okólnik Ministerstwa Skarbu Nr. V 2421/I./28, wydany w tej sprawie. — Może zainteresuje to Pana Ministra Skarbu, czy znalazł oddźwięk i został **wykonany** ten humanitarny okólnik, tyczący się wszak **najuboższych** ludzi, którym groziła kompletna i doszczętna ruina egzystencji w razie bezwzględnego przeprowadzenia egzekucji?

Sądzimy, że Pan Minister **zna**, — choćby pobieżnie — nędzę, panującą wśród drobnego kupiectwa i rzemiosła. To też będzie mógł się naocznie przekonać, **czy i w jakiej mierze zastosowanym został ten okólnik**. — A bodaj czy wgląd w tę sprawę nie wyjaśni mu licznych wypadków samobójstw, bankructw, gwałtów na sekwestratorach ze strony tych nieszczęśliwców, którym ostatnie bety zabierano z mieszkania.

Jeżeli z początkiem 1928 roku zachodziła potrzeba wydania takiego okólnika, to potrzeba ta do dziś dnia niestety **wzrosła.** Nędzarze, podupadli kupcy i rzemieślnicy **wierzą** w to, że obecny Rząd **podejmie inicjatywę** swego poprzednika i **dopilnuje wykonania** dobrodziejstwa, wynikającego z tego zarządzenia.

Jeśli Minister stwierdzi wysokość kwot podatkowych, które **przekroczyły preliminarz** budżetowy, a z drugiej strony rozpatrzy się w stosunkach podatników, zalegających jeszcze od roku 1925, to niezawodnie wyda ostrą komendę: **„ratować, co na ratunek zasługuje!"**

O przyspieszenie posiedzeń Komisji Odwoławczej.

Niezmiernie ważną sprawą jest również ścisłe przestrzeganie art. 89, ustęp 3 ustawy o podatku przemysłowym, który postanawia, że „Komisja Odwoławcza winna jest rozstrzygnąć odwołanie **najpóźniej w terminie 6-ciu miesięcy** od dnia odwołania".

Zdarza się bowiem w przeważającej ilości wypadków, że *rekursy odnoszą skutek*, gdyż pierwotne wymiary *bywają* przez Komisję Odwoławczą *redukowane*. Odnośne uchwały Kom. Odwoławczej *nie są jednak znane* Urzędowi i członkom Kom. Szacunkowych, gdyż sesje Komisyj Rekursowych odbywają się *tuż przed* posiedzeniami Komisyj Szacunkowych (a więc po upływie całego roku), tak, że *brak czasu* na rozesłanie uchwał o zredukowanych wymiarach. *Normalnie* zaś członkowie Komisyj Szacunkowych *usilują się opierać* na swych zeszłorocz-

nych ustaleniach, *nie wiedząc*, że w międzyczasie kwoty wymiarowe *zostały przez Komisję Odwoławczą zmiżone*. Jest to o tyle *niezmiernie ważnem*, że dzięki stosowaniu celowych i należycie obmyślonych postanowień ustawy z art.89 *uniknięto by* bardzo wielkiej ilości *ponownych rekursów*, a temsamem niepotrzebnego *obarczania* rekursami Urzędów Skarbowych, Izby Skarbowej i Komisji Odwoławczej.

Sprawa 1% dla przedsiębiorstw nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych.

Również i to ulgowe zarządzenie ministerjalne nie bywało respektowanem. Kwestję tę omówiliśmy w poprzednim numerze naszego pisma i wierząc w *dobrą wolę* i energję Pana Prezesa Krakowskiej Izby Skarbowej, jesteśmy przekonani, że *zostanie ona pomyślnie* — przynajmniej na terenie tut. Izby — *załatwioną*. Podobnie też sprawa

podstaw wymiaru podatku obrotowego?

którą również omówiliśmy w N-rze 16 naszego pisma. Wbrew bowiem wyraźnemu brzmieniu okólnika Ministerstwa Skarbu z 27 września 1926 r. Nr. 175, L. D. O. 12287/26 dotychczas Urzędy Skarbowe *wzbraniają się od udzielania informacyj dotyczących podstaw wymiaru*. Jesteśmy pewni, iż *są już w drodze* zarządzenia i pouczenia ze strony Izby Skarbowej, aby każdy Urząd wydelegował na czas 2-ch tygodni specjalnego urzędnika, celem udzielania ustnych informacyj, zgłaszającym się stronom.

O reformę podatku obrotowego.

Miarodajne czynniki rządowe dokładnie wiedzą o tem, że obecny *system* poboru podatku obrotowego rujnuje sfery gospodarcze i mają pełną świadomość konieczności *zasadniczej reformy* w tej dziedzinie.

Spodziewamy się po nowym rządzie ostatecznego i jaknajrychlejszego ujęcia i *przeprowadzenia* tej reformy po myśli wskazań najwybitniejszych praktyków i teoretyków, doradców zagranicznych i organizacyj gospodarczych, t. j. aby podatek ten został *sfinalizowany*, t. j. pobierany u *samego źródła*, a więc u wytwórców wzgl. przy przekroczeniu granicy. Wprowadzenie w czyn tej od kilku lat ciągnącej się kwestji byłoby *wiekopomną zasługą* Ministra Skarbu i przysporzyłoby Skarbowi Państwa bardzo znacznych funduszów, które obecnie nie mogą być ujęte podatkowo.

Nowy schemat podatku dochodowego.

Zbliża się okres wymiaru podatku dochodowego na rok 1929. Od szeregu lat dopomina się kupiectwo poddania rewizji „schematu dochodowości" t. j. tabeli pomocniczej dla wypośrodkowania dochodu przedsiębiorstw nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych na podstawie obrotu stwierdzonego za rok miniony. Schemat taki opracowany był *jeszcze w roku 1924* i ogłoszony w roku 1925. Pochodzi więc *z czasów inflacyjnych*, wzmożonych dochodów i jest *zupełnie nieaktualny* w obecnym okresie stabilizacyjnym, szalonej konkurencji, zubożenia konsumenta, zaniku dochodowości. Stosowanie więc mimo to stawek dochodowości wedle stosunków z r. 1924 jest nietylko wysoce krzywdzącem, ale wywołuje *niesłychane rozgoryczenie* wśród podatników wobec ich świadomości, że w wielu gałęziach handlu stawki te *5-cio do 8-mio krotnie przewyższają* rzeczywisty stosunek dochodowości.

Spodziewamy się więc, że Pan Minister zażąda przedłożenia sobie projektu nowego *schematu dochodowości*, opracowanego przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych i przynagli rozesłanie nowego schematu między podwładne urzędy skarbowe, tak, aby służył za podstawę władzom wymiarowym *już przy najbliższych* wymiarach podatku dochodowego.

Poruszone przez nas sprawy stanowią *podstawowe postulaty* sfer gospodarczych, uginających się pod ciężarami podatkowemi. Każdy obywatel poczuwa się do ciężkiego obowiązku złożenia pewnej części swych dochodów na cele ogólno-społeczne, na cele państwowe. Jest to koniecznością, z którą każdy obywatel się liczy i którą *spełnić pragnie*. Nie może jednak bezkarnie pracować śruba podatkowa tam, gdzie *nacisk jej grozi doszczętnem zrujnowaniem i zagładą tysięcy egzystencyj*, stanowiących stałe i podstawowe *źródło dochodowości państwowej*. Złym jest wykonawcą woli ustawodawcy urzędnik skarbowy, który myśli tylko o *doraźnym* i najintenzywniejszym wydobyciu gotówki tyt. podatków, gdy system taki a la longue stosowany, *musi z biegiem czasu doprowadzić do zupełnej utraty tego źródła podatkowego*.

Na Ciebie Panie Ministrze Skarbu skierowane są oczy miljonowych mas kupiectwa, stanowiących dotąd *najlojalniejszy państwowo element* społeczeństwa. Od Ciebie Panie Ministrze spodziewamy się tej pomocy, której nam dotychczas przyrzekano i którą nas pocieszano.

(h).

Urlop pracownika w orzecznictwie sądowem.

Pracownik, który nie skorzystał we właściwym czasie z urlopu, nie może żądać dodatkowego wynagrodzenia, t. j. podwyższonej zapłaty za niewykorzystany urlop, może jedynie żalić się u inspektora pracy (Orz. Rw. 151/26).

W razie rozwiązania umowy o pracę, okres urlopu, który należy się odchodzącemu pracownikowi, może mieścić się między dniem wypowiedzenia, a ustaniem stosunku służbowego. (Orz. C. 1061/26).

Prawo do urlopu zaczyna się z początkiem roku kalendarzowego.

Sąd Najwyższy wydał ostatnio zasadniczy wyrok w sprawie urlopów pracowników tak umysłowych jak i fizycznych. Stwierdził mianowicie, że w myśl ustawy z 16 maja 1922 r. pracownicy, zatrudnieni w przemyśle i handlu, którzy uzyskali prawo do urlopu w pierwszym roku swej pracy, mają prawo do urlopu w każdym następnym roku kalendarzowym, niezależnie od czasu, oddzielającego jeden urlop od drugiego. Chwilą powstania tego uprawnienia, jest początek każdego roku kalendarzowego. Jeśli więc pracownik traci posadę w styczniu lub w lutym, należy mu się pełny urlop, jakkolwiek nie zaczął się jeszcze t. zw. „okres urlopowy" i jakkolwiek nie upłynął jeszcze pełny rok od chwili korzystania z poprzedniego urlopu.

Zeznania o dochodzie właścicieli realności.

Podstawę obliczenia dochodu dla właścicieli realności, sporządzających zeznania o dochodzie na rok 1929, stanowi **czynsz brutto**, zainkasowany z realności w ciągu roku 1928. Władze skarbowe opierają się na wykazie, otrzymanym z gminy, a tyczącym się wymiaru podatku od nieruchomości.

Zdarzyć się może, że czynsz zainkasowany przez właściciela realności, jest **niższy** od czynszu, wykazanego przez gminę, albowiem pewne lokale w ciągu roku 1928 nie były wynajęte, albo też lokatorzy mogli ewentualnie nie zapłacić czynszu. — Podkreślamy więc, że podstawę obliczenia stanowi czynsz brutto **zainkasowany**.

Potrącenia ustawowe są: 1) z tytułu zapłaconych podatków; 2) na administrację i amortyzację; 3) na zapłacone odsetki.

ad 1) kwotę zapłaconych **podatków** potrąca się z sumy pobranych w roku 1928 czynszów. — Kto nie jest w stanie sporządzić dokładnej specyfikacji tych kwot, może potrącić z sumy czynszów 16'8% jako przeciętny stosunek podatków do dochodów.

ad 2) rzeczywiste wydatki **na utrzymanie** domu, naprawy, oświetlenie, należytości kominiarza, pensje stróża, ubezpieczenie, narzędzia i t. d. wolno potrącać z dochodu. — Kto nie jest w stanie zapodać dokładnych sum na powyższe wydatki, może potrącić z ogólnego dochodu 20%. — Również **na amortyzację** wolno 5% potrącić. — Na podstawie porozumienia Tow. właścicieli realności z władzami skarbowemi wprowadzonem jest ułatwienie w obliczaniu wydatków na administrację i potrąceń amortyzacyjnych, o tyle, iż z rocznego dochodu **przedwojennego** potrącić wolno 25% łącznie.

ad 3) **odsetki** z długów hipotecznych wpisuje się jako potrącenie w Dziale II. na stronie 3, rubryka 1.

Przykład: Dochód brutto w roku 1928 wynosił 14.989 złotych. — Przedwojenny dochód roczny wynosił złotych 17.676.

Dochód: 14.989 mniej 5.937'15 — pozostaje 9.051'85 złotych, którą to kwotę, jako ostatecznie podlegającą opodatkowaniu, wpisuje się do rubryki 2) na 2-giej stronie zeznania. — Prócz tego — rzecz naturalna — potrącić należy ewentualne odsetki długów hipotecznych.

Potrącenia: 16'8% z 14.989 zł. = 2.518'15 zł. plus 25% z 17.676 zł. = 3.419 zł. — razem 5.937'15 zł.

Jest wskazanem, aby zeznający dołączył do fasji zestawienie swego obliczenia, dla ułatwienia orientacji władzy wymiarowej.

Oczywiście każdy właściciel domu ma prawo potrącić sobie także wszystkie podatki osobiste, z wyjątkiem podatku dochodowego i majątkowego, a więc: podatek od lokali, podatek wyznaniowy, podatek przemysłowy.

W sprawie lokali szynkarskich.

Z uwagi na to, że niektóre władze administracyjne na prowincji grożą zamykaniem lokali wyszynkowych z powodu t. zw. zakazu wewnętrznego połączenia (tj. lokalu wyszynkowego z mieszkaniem prywatnem), wystosował poseł Heller list do Ministerstwa Skarbu, w którym żali się na wspomniane nakazy władz administracyjnych, przyczem wskazuje na to, że Ministerstwo Skarbu reskryptem z dnia 6 grudnia 1928 L. D. VI. 105/20/2/28 poleciło Izbom skarbowym wydać pouczenie podwładnym swym organom, by nie stosowały t. zw. zakazu wewnętrznego połączenia (§ 371) do dawnych lokali. Ministerstwo Skarbu stanęło bowiem słusznie na stanowisku, że ze względu na obecną sytuację gospodarczą i mieszkaniową zakaz ten może się odnosić tylko do nowych przedsiębiorstw a nie do dawnych lokali, w których od lat wykonywaną jest koncesja wyszynku alkoholowego, choćby ten lokal był wewnątrz połączony z mieszkaniem szynkarza. Poseł Heller kończy swój list prośbą o przypomnienie tego reskryptu Ministerstwa odnośnym władzom administracyjnym.

W sprawie nieprawidłowego kasowania znaczków stemplowych.

Ministerstwo Skarbu wystosowało do wszystkich władz centralnych następujące pismo okólne:

„I. Ministerstwo Skarbu — powołując się na „Instrukcje w sprawie opłat stemplomych od pism, wiążących się z umowami, zawieranemi przez urzędy państwowe oraz przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe", ogłoszoną w numerze 287 „Monitora Polskiego" z dnia 13 grudnia 1928 r. — stwierdza, że w myśl §§ 25 i 28 tej instrukcji — w razie uiszczenia znaczkami stemplowemi opłaty stemplowej od rachunków, pokwitowań i innych pism stwierdzających wykonanie umowy — znaczki te (poza przypadkami wydania rachunku z księgi grzbietowej) mają być skasowane: a) *bądź przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu*, b) *bądź przez przepisywanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.*

Ministerstwo Skarbu stwierdziło, że bardzo często są przedstawiane urzędom państwowym oraz przedsiębiorstwom państwowym rachunki i pokwitowania, zaopatrzone w znaczki stemplowe, skasowane w sposób inny niż wyżej podany w szczególności: przez przekreślenie na krzyż, *tylko* datą, *tylko* nazwiskiem.

Ministerstwo Skarbu uprasza o zarządzenie, by właściwe organa urzędowe zwracały uwagę na ścisłe prze-

strzeganie przepisów o kasowaniu znaczków stemplowych, a w razie przedstawienia im rachunków i pokwitowań, zaopatrzonych w znaczki stemplowe nieskasowane lub skasowane nieprawidłowo, żądały od strony prawidłowego skasowania względnie uzupełnienia znajdującej się na znaczku, ale niedostatecznej klauzuli skasowania.

Ministerstwo Skarbu odstępuje od kwestjonowania rachunków i pokwitowań, zaopatrzonych w znaczki skasowane nieprawidłowo, a załatwionych już przez urzędy państwowe i zakłady względnie przedsiębiorstwa państwowe, którym przedłożone zostały przed otrzymaniem zarządzenia, które będzie wydawane na podstawie niniejszej odezwy.

W jakim terminie należy wnosić odwołania od wymiaru pod. przemysłowego?

Kwestję tę pragniemy raz ostatecznie wyjaśnić, gdyż dotychczasowa niejasność spowodowała częstokroć opóźnienie terminu wniesienia rekursu, co naraziło wielekroć podatków na wielkie szkody.

Otóż wedle brzmienia art. 85 ustawy o podatku przemysłowym ustęp 2 osoby fizyczne (a więc kupcy) obowiązani są odwołania wnosić do 15 maja roku wymiarowego.

Art. 78 ust. 2 natomiast postanawia, że „w razie rozesłania nakazów płatniczych po 15 kwietnia, terminy (wyznaczone do wniesienia odwołania będą odpowiednio przedłużone), jednak władze skarbowe zgodnie z przepisami ustawy obwieszczają zapomocą afiszy rozlepianych w urzędach wzgl. zapomocą informacyi w czasopismach, że dnia 15 rozesłano nakazy płatnicze, tak, że miesiąc od upływu rozesłania nakazów liczyć należy do 15 maja.

A zatem bez względu na to, czy ktoś otrzymał nakaz płatniczy przed 15 kwietnia czy też po tym terminie, winien bezwzględnie odwołanie wnieść najdalej do dnia 15 maja.

KRONIKA.

Paszport zagraniczny — 150 złotych.

Jak się dowiadujemy, w dniach najbliższych zostanie podpisane rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu w sprawie obniżenia opłat paszportowych. Paszporty zagraniczne kosztować będą 150 złotych, przyszem ulgi dla kupców będą wydawane bez zaświadczeń Izb przemysłowych. Nadto zostaną wprowadzone ulgi przy wydawaniu ulgowych paszportów wielokrotnych.

Kryzys w przemyśle łódzkim.

Cały szereg mniejszych i większych przedsiębiorstw włókienniczych w Łodzi wymówił nagle pracę swym robotnikom na 2 tygodnie. Powodem wymówienia jest zamierzona redukcja pracy do dwóch dni w tygodniu.

Nowy dworzec kolejowy w Cieszynie.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Krakowie przystępuje w czerwcu b. r. do rozpoczęcia prac około budowy nowego dworca osobowego i towarowego w Cieszynie. Zaznaczyć należy, że starania około rozbudowy tego dworca trwają od szeregu lat, aż obecnie uwieńczone zostały pomyślnym skutkiem.

Niewesołe sprawy.

Na tle małego zainteresowania się życiem miast rysuje się nam ponura sytuacja gospodarcza stanu średniego. — Warsztaty drobnej produkcji, niezdolne sprostać ogromnym ciężarom, uginają się pod brzemieniem danin państwowych i świadczeń socjalnych. — Wykazy statystyczne bankructw i likwidacyj samodzielnych placówek mają swą przeraźliwą wymowę. — Dość powiedzieć, że w roku 1928 przedsiębiorstwa rzemieślnicze i kupieckie nie wykupiły 36.000 patentów, tak, że około 150.000 ludzi spadło do poziomu bezrobotnego proletarjatu.

Ogromną dolegliwością stanu średniego jest konkurencja różnych instytucyj państwowych, samorządowych, miejskich zakładów mechanicznych, więzień i t. d. — Konkurencja ta prowadzona jest na oślep, w sposób sprzeczny z logiką życia. — Państwo ani samorządy nie mają z tego żadnej korzyści, gdyż zakłady te nie opłacają podatków, przeciwnie, najczęściej korzystają ze znacznych udogodnień, subsydjów.

Ważne dla inwalidów.

Zarząd Główny Zjednoczenia Związku żyd. inwalidów, wdów i sierót wojennych R. P. podaje do wiadomości, że ustawa z dnia 7 marca br. o przedłużeniu terminu rejestracyjnego dla inwalidów wojennych do 31 grudnia 1930 r. została ogłoszona w Dz. U. R. P. Nr. 23 z dnia 13. IV 1929 r., poz. 229, które to rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca br. Zainteresowani inwalidzi wojenni winni się natychmiast zgłosić w przynależnych Związkach inwalidzkich celem przeprowadzenia rejestracji.

Drobne wiadomości gospodarcze.

Rada Banku Polskiego odbyła dnia 18 bm. posiedzenie pod przewodnictwem wiceprezesa p. Młynarskiego i po omówieniu całokształtu położenia na rynku pieniężnym krajowym oraz na rynkach zagranicznych uchwaliła podwyższyć od dnia 19 bm. stopę dyskontową do 9 proc., a stopę lombardową do 10 proc.

Jednocześnie obniżyła Rada stopę przy dyskoncie weksli zagranicznych w walucie obowiązującej w siedzibie akceptanta o pół procent, nie zmieniając dotychczasowej stopy od weksli zagranicznych innego rodzaju. Natomiast postanowiła Rada, uwzględniając trudne położenie życia gospodarczego kraju, nie wprowadzać jakichkolwiek restrykcyj kredytowych.

W związku z pogłoską, że banki amerykańskie zamierzają wycofać dolary, znajdujące się zagranicą z powodu wydania nowej emisji, dowiadujemy się z konsulatu amerykańskiego, że istotnie banki amerykańskie zamierzają wydać nowe banknoty dolarowe, ale niema mowy o wycofaniu starych banktotów, ani o ustaleniu jakiegoś terminu wycofania, gdyż dotychczas w praktyce amerykańskich banków emisyjnych nie było wypadku unieważnienia, lub przedawnienia dolara.

Jak uratuję włosy?

Przed kilkunastu laty udało się Dr. Weidnerowi wynaleźć neutralny silny roztwór z włosów ludzkich, znany pod nazwą „Silvikrin“. (D. R. P. oraz opatentowany prawie we wszystkich krajach kulturalnych). **Skutkiem kuracji włosów „Silvikrinem“ osłabiony korzonek włosów zostaje zasilony tak dalece, iż nawet przy objawach łysienia daje się zauważyć żwawy porost nowych włosów.**

Wielu lekarzy podjęło walkę przeciwko przykrym skutkom wypadania włosów zapomocą „Silvikrinu“ przez co osiągnięto bardzo zadawalający wynik. Nader interesujące jest to, iż w wielu wypadkach lekarze sami na sobie środek ten wypróbowali i to naturalnie używano go starannie i wytrwale. W tych wypadkach osiągnięte skutki mogą być pociechą dla wszystkich cierpiących na wypadanie włosów: Prawdziwa droga została nareszcie wynaleziona do odzyskania napowrót pięknych bujnych włosów, by w ten sposób zachować młodości jej ozdobę aż do późnych lat. **Prof. uniwersytetu Dr. med. Polland** i wielu jego kolegów złożyło rezultaty swych interesujących doświadczeń w rozprawach naukowych.

Gdzie nic nie skutkuje, skutkuje Silvikrin!

Takie jest też zdanie tysięcy używających „Silvikrin“

Używanie „Silvikrinu“ obejmuje trzy preparaty:

Jako pierwszy co dopiero wyszczególniony środek na porost włosów, czyli „Silvikrin-kuracja włosów“
jako drugi środek do pielęgnacji włosów „Silvikrin-Fluid“, wreszcie
jako trzeci środek służący do hygienicznego mycia głowy „Silvikrin-Shampoon“.

Mając bowiem zdrowy i tęgi włos, utrzymać go można w takim stanie tylko przy odpowiedniej pielęgnacji, a do tego służy „Silvikrin-Fluid“, skoro go się używa codziennie, jak się też codziennie czyści zęby.

Mycie głowy odbywać się winno zawsze ostrożnie a przytem jednak gruntownie. „Silvikrin-Shampoon“ dostosowany więc jest do osobliwych zadań, które skóra głowy ma wypełniać.

Ponieważ nie namawiać, lecz jedynie przekonać chcemy, przesyłamy bezpłatnie i wolne od opłaty pocztowej wypracowania naukowe pierwszych powag lekarskich. Sposób użycia i plan leczenia Silvikrinem zredagowany przez prof. Dr. med. Lipliawskiego w Berlinie oraz nader pouczającą broszurę p. t.: „Włosy, ich wypadanie i odrastanie“, gdzie na 36 stronicach omawiane są w łatwo zrozumiałej formie problemy porostu włosów, do tego bezpłatną próbkę Silvikrin-Shampoon. Po przesłaniu nam obok załączonego kuponu przesyłki bezpłatnej wysyłamy odwrotnie życzone dziełka i próbki.

Kupon przesyłki bezpłatnej

W kopercie zaopatrzonej w znaczek poczt. przesłać do:

Silvikrin-Vertrieb, Gdańsk 740,
Böttchergasse 23/27

Proszę o przesłanie mi bezpłatnie:

1. Książeczkę o 36 stronach p. t.: „Włosy, ich wypadanie i odrastanie“.
2. Wypracowanie naukowe pierwszych powag lekarsk.
3. Bezpłatną próbkę Silvikrin-Shampoon“.

Nazwisko: .... Ulica: ....

Miejsce zam: .... Poczta: ....

Przemysł Towarów Żelaznych

Ska z o. o.

w Krakowie, telefon Nr. 131

wykonuje okucia budowlane, jak: zasuwy do okien, drzwi, narożniki, zakrętki, haczyki druciane, zawiasy okienne, orzechowe i drzwiowe, zawiasy pasowe, zawiasy krzyżowe, zamki skrzynkowe, drzwiczki piecowe, drzwiczki piekarskie, drzwiczki kominowe, piecyki (duchówki), krańce piecowe, haki do łóżek, rygielki do szaf, uchwyty do kufrów, wrzeciąże do skrzyń.

NA ŻĄDANIE PRZEŚLEMY NASZ CENNIK

Wytwórnia pieczątek różnego rodzaju, szyldy i napisy emaljowane. Drukarki domowe. Wielki wybór numeratorów w różn. wielkościach najnowszej konstrukcji po cenach nader przystępnych

Aleksander FISCHHAB

Kraków, ulica Grodzka 46.

Telefon Nr. 3256.

Każdy bucik jest tak dobry jak iego obcas

BERSON

KRAKÓW, STRASZEWSKIEGO 2.

Wina palestyńskie „KARMEL“

oraz wszelkiego rodzaju **wina, miód** jakoteż **ŚLIWOWICĘ** **כשר של פסח**

poleca po cenach przystępnych

firma **I. BILFELD, Kraków, Dietla 49.**

A. PIASECKI

FABRYKA CZEKOLADY S. A.

KRAKÓW

POLECA SWE WYROBY

Na sezon!

	Zł.
„Blanszol“ kamyczki białe i kolor. do odśwież. bucików irchowych i płóciennych, za 1 tuzin	4·—
„Vertin“ proszek przeciw karakonom, za 1 tuzin . .	4·80
„Rapidin“ płyn przeciw pluskwom, za 1 tuzin . .	7·20
Papier juchtowy „Agra“ przeciw molom 10 kop. po 10 ark.	6·—
„Plastykon“ kit do szkła i porcelany, 1 tuzin . .	3·60
„Eskimol“ olej tranowy do sport. butów, 1 tuzin . .	7·20
Ogień bengalski ziel. i czerw., 1 kg	12·—
Plamoznik do atramentu, 1 tuzin	3·60
„Srebrol“ proszek do czyszcz. złota i srebra, 100 paczek	20·—

i różne inne artykuły. Wysyła za pobraniem:

F. BAKLARZ, Wytwórnia chem., Kraków, ulica Długa 31.

Cennik wysyłam gratis! Zastępcy wszędzie poszukiwani.

Potrzebny spólnik 3—5000 dolarów, ZARAZ!

LUDWINOWSKI

MŁYN PAROWY

SPÓŁKA Z OGR. PORĘKĄ

KRAKÓW XXII — TEL. 1367

POLECA SWE PRODUKTA W NAJLEPSZYM GATUNKU PO CENACH KONKURENCYJNYCH

PROSIMY ZACIĄGAĆ OFERTY

REFLEKTANTÓW NA OBJĘCIE SPRZEDAŻY REJONOWEJ POSZUKUJEMY

→ Na sezon wiosenny!

RĘKAWICZKI MĘSKIE I DAMSKIE, NAPPA, IRCHOWE, GLACÉE

Proszę żądać oferty!

S. Löbel, Kraków, Sienna 3, III. p.

Najlepsze i najtańsze **wina tokajskie i „Karmel“**

כשר של פסח **oraz miód w różnych gatunkach**

nabyć można u firmy

Kalman Blum, Kraków, ul. Dietla 31.

Naczelny redaktor: Dr. Benon Seiden. — Wydawca: Za Krakowskie Stow. Kupców: Samuel Schechter. — Redaktor odpow.: Józef Himmelblau. — Nowa Drukarnia Dziennikowa w Krakowie, pod zarządem Maksymiljana Feldmana.